

5. Виговська Н. Г. Господарський контроль в Україні: теорія, методологія, організація: монографія. Житомир : ЖДТУ, 2008. 532 с.
6. Дрозд І. К. Контроль економічних систем : монографія. К. : Імекс-ЛТД, 2004. 312 с.
7. Бардаш С. В., Осадча Т. С. Методи контролю у сфері господарювання: теоретичний та праксеологічний аспекти. *Економічний часопис-XXI*. 2012. № 9-10. С. 76-79.
8. Усач Б. Ф. Контроль і ревізія : підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. К. : Знання-Прес, 2001. 253 с.
9. Щербина В. Державний нагляд (контроль) у сфері господарювання: удосконалення правового регулювання. *Юридична Україна*. 2009. № 11. С. 84-87.
10. Косенко О. Правові аспекти здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. URL: <https://minjust.gov.ua>

Гофман Олександр Рудольфович,

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського права і процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОРЕМІ АСПЕКТИ СТИМУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ВІЙНИ

З початку повномасштабного вторгнення Російської федерації на територію незалежної і суверенної України, все змінилось. Змінилось у душах, у думках, у діях кожного українця, кожного європейця, і кожної здатної до адекватного мислення людини. Однозначно все змінилось і в економічному просторі, різко погіршився інвестиційний клімат в Україні, цілком логічно розпочався спад в економіці, зменшення рівня ВВП, знецінення національної одиниці тощо. Але народ України, Україна як країна, як макроекономічний гравець на ринку – встояли. В таких умовах, актуальною і зрозумілою є критична необхідність побудови нової концепції стимулювання розвитку економіки в країні, яка б відповідала умовам воєнного часу і забезпечувала необхідні стимули і гарантії бізнесу, який залишився і працює в Україні, який готовий сюди повернутись, або бізнесу, що хоче себе спробувати в Україні.

Розробка цілісної і головне ефективної концепції стимулювання і розвитку національної економіки в умовах війни, це досить об'ємний процес. На думку автора вбачається доцільним звернути увагу на де-

які аспекти, які доцільно б було врахувати при відповідній розробці та впровадженні такої концепції на законодавчому рівні, яка б стала дієвим рушієм економічного розвитку і в післявоєнний період, у період відбудови України.

Особливу увагу варто звернути на податкову політику держави в умовах війни. Податкова реформи у довоєнний час була однією з найочікуваніших з боку бізнесу. На думку автора, саме на сьогодні, в умовах війни варто було б провести таку реформу, яка б забезпечила детінізацію економіки і стимулювала б її ефективний розвиток. Доцільними вбачається, зокрема, ряд кроків.

По-перше, зменшення податку на додану вартість, до рівня, який би виключав будь-яку доцільність маніпуляцій з об'єктами відповідного оподаткування та з відповідними сумами податків. Виправданою ставкою ПДВ вбачається 10-12 %.

По-друге, зменшення податку на прибуток до 10% з впровадження такої ставки поетапно. На першому етапі зменшення ставки до 15% від прибутку. За умови відсутності на протязі звітного року порушень з боку такого платника, щодо нарахування та сплати такого податку, забезпечити його перехід на ставку 10% від прибутку. Це б з одного боку стимулювало б відповідних суб'єктів господарювання, а з іншого дало б змогу дисциплінувати відповідних платників податків та заохотило б до належного ведення податкової звітності та сплати податків у відповідності до вимог діючого законодавства [1].

По-третє впровадження податкових пільг для суб'єктів бізнесу, які займаються виробництвом на території України і здійснюють експорт з України готової продукції з сировини, що має національне походження, зокрема: круп, макаронних виробів, харчових напівфабрикатів, рослинних олій, тощо. Доцільним видається встановлення ставки на прибуток для таких суб'єктів господарювання: 0% – на період військового стану; 5 % після його завершення. Це б дало змогу відновити цілу переробну галузь, наростити її потужність, збільшити ВВП та валютну виручку, створити нові робочі місця, зменшити глобальні логістичні витрати на експорт з України сировини, для прикладу сільськогосподарської продукції.

Не менш важливе значення в контексті стимулювання розвитку національної економіки в умовах воєнного стану має і політика ефективної державної підтримки бізнесу. Про те, в умовах явного дефіциту бюджетних коштів, тобто фінансового ресурсу на таку підтримку,

питання пошуку дієвих засобів підтримки, що б виключали необхідність використання державних фінансів також набирає неабиякої актуальності.

У цьому напрямку, вбачається доцільним на законодавчому рівні запровадити, окремі території у якості територій пріоритетного розвитку та створити окремі вільні економічні зони з пільговим режимом оподаткування.

Зокрема, варто підтримати національних виробників продукції підвищеного попиту з боку ЗСУ та Міністерства оборони та населення. Продукція виробництво якої необхідне для забезпечення національної безпеки, зокрема і енергетичної, цивільного захисту населення, відновлення транспортної та іншої інфраструктури.

Окремим аспектом стимулювання розвитку національної економіки має стати, економічна дипломатія, що має передбачати систематичну і плідну роботу окремих працівників дипломатичних установ України спрямовану на пошук нових ринків збуту і популяризацію української продукції, зокрема, готових продуктів харчування, а не сировини.

Підсумовуючи викладене варто зазначити, що у такі складні часи, за реальної наявності істотної міжнародної фінансової, технічної і оборонної допомоги, величезне значення має ефективне стимулювання національної економіки з мінімальними витратами для державного бюджету, та на погляд автора це саме той час коли можна і доцільно провести якісну податкову реформу, яка б у комплексі з багатьма іншими заходами стимулювання і підтримки національної економіки, забезпечили її стабільний розвиток на довгі роки, включаючи і післявоєнний період.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

STATE AID TO UKRAINIAN BUSINESS UNDER THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW

The general rules of granting of state aid in the European Union are defined in the Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union. In Article 107 of the Treaty is stated that any aid granted by a Member State or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it affects trade between Member States, be incompatible with the internal market. However, there are exemptions from the general rule of incompatibility of state aid. In particular, according to part 3 of Article 107 of the Treaty the following may be considered to be compatible with the internal market: (a) aid to promote the economic development of areas where the standard of living is abnormally low or where there is serious underemployment, and of the regions referred to in Article 349, in view of their structural, economic and social situation; (b) aid to promote the execution of an important project of common European interest or to remedy a serious disturbance in the economy of a Member State; (c) aid to facilitate the development of certain economic activities or of certain economic areas, where such aid does not adversely affect trading conditions to an extent contrary to the common interest; (d) aid to promote culture and heritage conservation where such aid does not affect trading conditions and competition in the Union to an extent that is contrary to the common interest; (e) such other categories of aid as may be specified by decision of the Council on a proposal from the Commission [1].

Therefore, due to these provisions of the Treaty state aid can cause the violation of the rules of free economic competition. However there are cases, when such aid is permissible and can be allowed because of its positive effects.

In Ukrainian legislation the same approach to the rules of state aid granting is prescribed. Namely, in the Article 2 of the Law of Ukraine «On state aid to business entities» [2] is stated that state aid is not permissible, if another is not defined in the Law.